

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
 Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
 „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
 fărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
 „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
 „Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
 pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
 Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
 de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul V.

Sibiu, 11 Iulie 1903.

Nr. 28.

Distribuirea profitului net la băncile noastre în anul 1901.

Spre a nu întrerupe continuitatea datelor statistice referitoare la băncile noastre publicate în Revista aceasta, dela fondarea sa, regulat în fie-care an, venim a prezenta acum cetitorilor noștri, datele despre modul de distribuire al profitului net din partea băncilor noastre în anul 1901 în comparațiune cu anul 1900.

Din cauze independente de noi n'am putut termina mai curând datele acestea, cari credem că vor fi întimpinate cu toate acestea cu interes din partea cetitorilor noștri.

Bilanțul general al institutelor noastre de bani pro 1902 și distribuirea profitului net pe anul de gestiune expirat (1902), cari sunt mai de actualitate, le vom publica într'unul din numerii noștri viitori.

Datele, ce le publicăm în cele următoare sunt compuse pe baza informațiilor primite dela 75 dintre cele 83 institute de bani române existente la finea anului 1901. Opt dintre băncile noastre mai mici nu ne-au dat informațiunile cerute ori ne-au dat informațiuni insuficiente, cari nu le-am putut considera.

Profitul net realizat de băncile noastre în anul 1901 a fost, precum se știe, de K 1.455,431.88, care sumă conform datelor noastre s'a distribuit cum urmează:

dividendă și supradividendă	K	818,946 02
fondurilor de rezervă	„	295,839 88
scopuri filantropice-culturale	„	58,802 89
tantieme direcțiunilor, comitetelor de supraveghiere și funcționarilor	„	185,143 34
fondurilor de pensiuine	„	50,578 44
pentru diverse	„	39,924 03
Total	K	1.449,334 60

Diferința de K 6097.28, ce se arată între profitul net realizat și între cel distribuit în 1901 rezultă de acolo, că pe când bilanțul general cuprinde 80 de institute de bani, pe atunci modul de distribuire al profitului net ne este cunoscut, precum am arătat și mai sus, numai dela 75 de bănci de ale noastre. Diferința aceasta însă nu alterează mult exactitatea datelor noastre.

Exprimat în procente institutele noastre de bani au dat din profitul net al anului 1901:

pentru dividendă și supradividendă	56.50%
fondurilor de rezervă	20.41%
pentru scopuri filantropice-culturale	4.05%
tantieme	12.71%
fondurilor de pensiuine	3.52%
pentru diverse	2.81%

În comparațiune cu anul 1900, al cărui venit net a fost de K 1.360,954.61, vedem că în 1901, institutele noastre de bani au dat pentru *dividendă și supradividendă* numai K 818,946.02 sau 56.50% ale profitului net realizat, (în 1900 K 813,401.13 sau 59.77%) va să dică relativ mai puțin decât în anul precedent. Față de totalul capitalului social al băncilor noastre în 1901, în sumă de K 10.025,920.87, dividendă se prezintă cu 8.16% (în 1900 la K 9.631,566.86 capital social cu 8.44 1/2%).

Fond. de rezervă s'au dotat cu K 295,839.88 sau 20.41% ale profit. net, față de K 261,690.14 sau 19.23% în 1900.

Cu dotațiunea anului 1901 de K 295,839.88 totalul fondurilor de rezervă dela toate băncile noastre s'a urcat la K 3.948,276.16 față de K 3.516,191.86 în 1900. Proporțiunea dintre capitalul social vărsat în sumă de K 9.816,125.— și reserve a fost de circa 49.22% față de 37.83% în 1900, deci mai favorabilă cu 2.39%.

Suma maximală a dotațiunii fondurilor de rezervă a fost de K 23,251.91 („Albina” în Sibiu), iar cea minimală de K 60.— („Buna” în Feleacul-săsesc.)

Pentru scopuri filantropice-culturale au sacrificat băncile noastre în anul 1901 din venitul lor net mai puțin decât în trecut, anume d'abia K 58,802'89 (în 1900 K 61,477'18) sau 4'05% ale profitului net, față de 4'51% în 1900.

Mai mult a votat spre scopurile acestea „Albina“ (K 13,000—) și mai puțin „Buna“ (K 4—!). Opt dintre cele 75 de institute de bani, cari formează obiectul acestor cercetări n'au votat pentru scopuri culturale-filantropice nimic.

Sub titlul *tantieme* membrilor din direcțiune, comitetelor de supraveghiere și funcționarilor institutele noastre de bani au distribuit din profitul anului 1901 considerabila sumă de K 185,243'34 sau 12'71%, cu K 23,118'34 sau 0'80% mai mult decât în 1900.

Fondurile de pensuni au fost dotate în 1901 ceva mai bine decât în 1900, anume cu K 50,578'44 sau cu 3'52%, ale venitulului net, față de K 36,682'93 sau 2'69% în 1900; mai mult a votat spre scopul acesta „Albina“ (K 16,000) și mai puțin „Grănițerul“ (K 16'93).

Totalul fondurilor de pensune dela toate institutele noastre de bani s'a urcat, cu dotațiunea anului 1901, la suma de K 813,601'98, din care fondul de pensune al „Albinei“ face (inclusive dotațiunea din 1901) K 368,991'77, deci rămân pentru celelalte 29 institute de bani, cari dispun de fonduri de pensune K 444,610'21.

Sub poziția „Diverse“ am considerat acele sume, cari nu s'au putut considera la nici unul din titluri de sus, cum sunt d. ex. sumele repurtate în contul anului proxim etc. și cari fac K 39,924'03 sau 2'81% ale profitului net.

C. Popp.

Comerțul extern al Ungariei în anul 1902.

Oficiul central statistic al Ungariei a publicat o carte voluminoasă despre comerțul extern al țerilor coroanei sf. Stefan pe anul 1902. Acest op ne prezintă o icoană fidelă a comerțului nostru extern pe de o parte, iar pe de altă parte prin tabelele statistice, ce le cuprinde, ne pune în poziție de a face comparație față de anii precedenți. Vom aminti datele mai marcante ale acestei publicațiuni. *Importul* Ungariei pe 1902 se evaluează la 36'2 mil. măji metrice în valoare de K 1158'3 mil., din contră *exportul* se evaluează la 67'3 mil. măji metrice în valoare de K 1323'7 mil. Cifrele acestea dovedesc, că pe lângă toate-că situațiunea noastră economică e nefavorabilă, totuși bilanțul comerțului nostru extern pro 1902 a dat rezultate multămitoare, intrucât exportul a întrecut importul cu considerabila sumă de K 165'4 mil.

Comarate rezultatele comerțului nostru extern pro 1902 cu rezultatele anului precedent ni-se prezintă următoarele:

	Import:		Export:		Plus la Export	
	Cantit. în mil. mm.	Valoare în mil. K	Cantit. în mil. mm.	Valoare în mil. K	Cantit. în mil. mm.	Valoare în mil. K
1901	37'5	1147'6	67'3	1265'2	29'8	117'6
1902	36'2	1158'3	67'2	1323'7	31'0	165'4
1902 — 1'3	+ 10'7	— 0'1	+ 58'5	+ 1'02	+ 47'8	

Deși cantitatea importului a scăzut cu 1'3 mm., valoarea arată o creștere de K 10'7 mil. Cantitatea de export arată puțină schimbare, dar valoarea lui a crescut considerabil, anume cu K 58'5 milioane prin urmare valoarea exportului anului 1901 cu K 47'8 mil.

Urcarea valorii importului se datorează în prima linie creșterii importului de mărfuri de bumbac și lână. O tabelă a importului de mărfuri textile mai importante ne arată următoarele cifre:

mărfuri	Import în mm.		Valoare în mil. K	
	1901	1902	1901	1902
mărfuri de bumbac	413'374	442'700	133'5	139'4
„ „ lână	65'446	65'124	69'8	72'2
„ „ semi-lână	32'227	45'992	15'4	22'3
„ „ mătase	3'638	3'217	24'5	21'3
„ „ semi-mătase	4'874	4'965	11'2	11'6
„ „ cânepă și in	20'910	26'970	11'8	14'3

Dintre articlii mai de valoare importați se arată creșterea importului de vite de tăiat, piei, ață, mașine și mijloace de comunicație; din contră se observă reducere la: tăbac brut, cereale, vin, haine bărbătești și femeiești, încălțăminte, obiecte de fier și instrumente.

Creșterea de K 58'5 mil. ce se arată la export e a se atribui mare parte creșterii considerabile a exportului de cereale, făină și vite cornute. Tabela următoare arată exportul cerealelor mai însemnate:

	Export cantit. per 1000 mm.		Valoarea în mil. K	
	1901	1902	1901	1902
grâu	4'967	5'220	79'5	86'5
săcară	2'354	2'735	34'1	38'3
orz	3'052	3'688	44'1	50'3
ovės	2'036	2'099	28'5	28'3
porumb	3'255	4'160	36'1	46'6
făină	7'081	7'093	167'0	176'8

Exportul de cereale a luat un avânt îmbucurător; din toate soiurile de bucate am exportat în anul 1902 mai mult ca în anul 1901. Nu mai puțin a crescut și exportul de vite de tăiat și de tras, după cum se poate vedea din următoarea tabelă:

	Export cantit. în bucăți		Valoarea în mil. K	
	1901	1902	1901	1902
boi	224,412	231,998	88'3	96'0
tauri	20,940	23,582	6'9	8'8
vaci	35,760	54,567	10'0	16'9
oi și capre	205,340	267,178	3'3	5'0
porci	611,256	604,095	63'3	74'7
cai și mânzi	44,227	45,013	23'3	25'9

Din aceste date se vede creștere mai însemnată numai la vaci, oi și capre, la celelalte soiuri de vite creșterea cantității exportate este mai neînsemnată, la porci se arată chiar o scădere, totuși valoarea a crescut considerabil, de unde se poate deduce la preferență mai bune. Afară de mărfurile amintite se observă creștere considerabilă încă la ouă, galițe, carne proaspătă, lână și piei brute. Exportul a scăzut la poame, lemne de construcție, doage cărbuni, zahar, vin și la produsele industriei de fer și vagoane.

Dintre mărfurile importate cea mai mare parte cade pe fabricate 69'4%; pe semifabricate 10'5% iar pe mărfuri brute 20'1%. Față de import exportul ni-se prezintă chiar invers, stând aici materiile brute în linia primă cu 56'2%, pe când raportul semifabricatelor este de 3'9% și a fabricatelor de 34'9%.

Acele date cari indică împărțirea comerțului nostru extern după țările de proveniență și destinațiune, ne arată ca atât în import, cât și în export legăturile mai extinse le avem cu Austria. Din valoarea totală a importului nostru de K 1158·3 milioane cad pe acest stat K 890·8 milioane, va să zică 76·9%; din valoarea totală a exportului de K 1323·7 milioane cad asupra Austriei K 944·1 milioane, adică 71·3%. Prin urmare în anul 1902, valoarea mărfurilor exportate în Austria au întrecut valoarea mărfurilor importate de acolo cu K 53·3 milioane, până când în anul 1901 am avut un plus la import. Al doilea rang îl ocupă Germania, față de care stat bilanțul comercial asemenea este activ. Dintre celelalte state import mai însemnat avem din Sârbia, Britania-mare, Italia, Ost-India-britică, Boemia, România și Statele-Unite nordamericane.

În ce privește exportul sunt de a se aminti afară de Germania și Austria, încă Britania-mare, Italia, Franța, Bosnia, România și Elveția. — u.

Băncile și țărănimea. ✓

De nenumărate-ori am cetit în ziare și am auzit vorbindu-se rău asupra băncilor.

Una din acușele cele mai grave cari li-se fac este, că dela înființarea lor poporul s'a înglodat așa de tare în datorii, încât e temere de a nu se mai vedea limpede.

Se impută băncilor, că dau prea cu înlesnire împrumuturile, că iau interese prea mari și mai cu seamă, că fac prea puțin pentru dezvoltarea spiritului de economie în popor, pentru dezvoltarea agriculturii și pentru înaintarea lui preste tot.

„Slăbiciunile și desmoștenirea“ poporului nostru, scoase la iveală acum de curind de dl avocat Emanuil Ungurianu, sunt atât de bine documentate încât trebuie să pună pe griji serioase toată suflarea românească.

Din acest incident împunsăturile și acușele la adresa băncilor s'au pornit de nou. Firesce, ele nu pot scăpa de învinuiri în astfel de ocașuni.

Îndeosebi „Albina“ trebuie să-și expieze păcatele, ce i-se atribuie pentru decadența sau nesuccesele întemplete într'un fel sau altul în ori-care corn de țară.

Adevărat, că „slăbiciunile și desmoștenirea“ împreună cu toate urmările lor inspăimântătoare, de cari se ocupă dl Ungurianu, trebuie să umplă sufletele noastre de griji, și cu atât mai mult trebuie să ne cutremurăm, pentru-că trista descoperire din comitatul Timișului nu este un caz izolat. Poporul nostru este, mai mult sau mai puțin, în general robul numitelor „slăbiciuni“. În cea mai mare parte poporul nostru nu pune pond pe școli bune și învățatori buni, nici nu-și trimite cu drag copiii la școală. Iar după absolvarea școlii puținii, foarte puținii se mai indeletnicesc cu cetitul. De aici vederi strimte și întunecate, puțină prevedere și înțelepciune. De aici ținerea cu îndărătnicie la o mulțime de obiceiuri și învățături rele, cari ne duc la pierire. De aici sărbători și zile de nelucrare fără număr și lenevirea ridicată la rangul de virtute. De aici ospetele lungi și pomenile fără rațiune. De aici luxul și risipa, de aici ferirea de meserii, de aici înglodarea în datorii, vinderea pământului, sărăcirea, traiul rău, alcoolismul și cu aceste împreună un întreg cortegiu de alte nevoi, între cari, în cele din urmă, boala nazarenismului, a socialismului și emigrarea și cu ele desfacerea de tot, ce a constituit până acum individualitatea neamului nostru.

Și acum să ne întrebăm:

Poartă băncile vina la decadența poporului?

În ce stă această vină?

Și ce pot ele face pentru binele și înălțarea lui?

Trebue să recunoaștem înainte de toate că înființarea băncilor este o necesitate creată de spiritul timpului și că dacă nu le-am fi înființat noi, le-ar fi înființat de sigur alții. Luându-ne din mână și acest teren, pe care se poate munci mult și bine.

De o parte spiritul de asociațiune al epocii și tendența de a scăpa mulțimea din ghiarile cămătăriei practicate de indiviși, adesea fără suflet; de altă parte tendența de a desvolta spiritul de economie în popor, de a-l ajuta să-și fructifice micile sale economii, asigurându-i-le în contra nenumăratelor pericole, iată principiile, cari au servit de basă în locul prim la înființarea băncilor!

Satisfăcut'au până acum băncile scopului pentru care au fost create? De sigur au satisfăcut în multe privințe.

Înainte de toate ele au satisfăcut și satisfac trebuințele reale și folositoare de credit. Căci cine ar putea nega, că marea majoritate a împrumuturilor nu o formează contingentul împrumuturilor, nu numai indispensabile dar și folositoare?

Între aceste se numără: împrumuturile făcute pentru cumpărarea de pământ, cumpărarea unui soț la boul sau vaca rămase ștînghere, pentru edificarea edificiilor economice nimicite de foc, pentru cumpărarea unei mașini de treerat sau sêmănat, sau apoi pentru exploatarea cutărui sau cutărui ram de comerț: s. e. cu poame, cu lână, etc., ori pentru promovarea unuia sau altuia din ramii meseriilor.

Nenumăratele împrumuturi făcute în scopurile amintite sunt indispensabile și folosul lor este nespus de binefăcător. Fără ele ar fi stagnare. De altă parte economiile în bani ale familiilor mai favorisate de soarte sau mai înțelepte și prevădătoare fructifică și ele în mod corespunzător. Așa că aici se poate aplica foarte bine proverbul: „O mână spală pe cea laltă“. Să mai adăugăm aici frumoasele reserve, cari se adună an de an la bănci, apoi ajutoarele mai mici sau mai mari, cari se dau diferitelor noastre instituțiuni și spre scopuri de binefacere, — fără să mai amintim de crearea și susținerea corpului de funcționari dela bănci, — și vom vedea că instituttele noastre financiare împlinesc o misiune importantă în interesul poporului.

Se impută băncilor, că lucră cu interese prea mari. În timpul din urmă însă multe bănci de ale noastre îndeosebi cele mai mari, au scăzut interesele, și vor trebui să le reducă și băncile mai mici. Atâta numai, că de pomană băncile nu pot da banii, de oare-ce susținerea lor necesitează sume mari. Să se observe s. e. la cât se ridică numai contribuțiunea, ce ele plătesc.

Peste tot interesele după împrumuturile dela bănci nu au putut să producă „slăbiciunile și desmoștenirea“, cari ies la iveală în multe locuri.

Că poporul face adesea cu prea mare ușorătate împrumuturile, este adevărat. În foarte multe casuri țeranul nu știe să-și dea sama de ceea-ce poate și cum poate, și nu împrumută numai în scopul de a fructifica cu folos sumele împrumutate, ci mai mult pentru trebuințe rău înțelese, pentru lucruri trecătoare și cari nu pot duce decât la decadență și ruină.

Între aceste numărăm împrumuturile făcute în scopul de a pune la cale: 1. boteze, 2. ospete, 3. pomeni,

sau 4. a cumpăra haine de tirg sau alte obiecte de lux, 5. pentru a construi alte edificii economice in locul celor existente, cari mai pot face încă servicii, 6. pentru cumpărarea de bucate in timpul iernii sau primăverii in locul celor imprăsciate fără rind și samă îndată după stringerea recoltei, 7. pentru plățirea dării restante din neglijență, 8. pentru ținerea copiilor la școală, ca să facă din ei domni, 9. pentru satisfacerea unor patimi, cum este s. e. alcoolismul, 10. pentru întreprinderi riscate la cari imprumutătorul nu se pricepe, 11. pentru scopuri de hazard, etc.

Trebue să recunoaștem, că multe imprumuturi ușoratică, — cari duc de obicei la ruină, — deși nu sunt făcute direct pentru vre-unul din scopurile amintite, o mare parte din ele se cheltuesce și spre satisfacerea scopurilor neraționale despre cari am vorbit.

Băncile ar trebui să fie cu mare precauție in această privință și este neapărat necesar ca din cercul lor să se dea in mâna țăranimei cărți, cari să trateze in mod popular folosul și primejdiile ce aduc cu sine imprumuturile. Imprumuturile sunt ca și focul și apa. Cine nu știe serviciile mari ce aceste două elemente, bine întrebuințate aduc omenimei? Și iară cine nu știe desastrelle ce ele pot să ne causeze, dacă nu suntem precauți?

Poporul e liber și chiar trebue să facă datorii cu scop de a sporî averea sa, iar băncile au trebuință de clienți. Dar e mai pe sus de ori-ce îndoială, că conducătorii băncilor nu au intenționat ticăloșirea și desmoștenirea poporului. Din contră au stăruit și stăruie mereu ca el să se ridice la o soarte mai fericită.

Intr mijloacele cele mai potrivite cari vor feri poporul de căderea in ispită, de întrebuințarea nerațională a imprumuturilor dela bănci, credem a fi o carte, care să-î indice in mod intuitiv: când și spre ce scopuri să împrumute și cum să întrebuințeze banii împrumutați; și iarăși să-î arate pe ce anume să nu cheltuiască banii, și mai ales banii împrumutați.

O astfel de carte ar putea servi preoților și conferențiarilor poporali ca material pentru predice și conferențe.

Să sperăm, că ni-se va da ocaziune a avé o astfel de carte indispensabilă pentru popor, și că se vor scruta și întrebuința toate remediile, ca băncile să devină, pentru toți o binecuvântare. S.

Literatură economică.

„Compendium der praktischen Volkswirtschaft und ihrer mathematischen Disciplinen“ de Dr. Ludwig Grossmann este titlul unui op financiar tractat in mod enciclopedic, care apare acum de curând in fascicule periodice. Pân' acum au apărut 4 părți de circa 80—100 pagini 4° (à K 6.—) in editura autorului (Viena, III. Sophienbrückengasse Nr. 14) tractând între altele: etalonul și importanța lui politică-financiară și din punctul de vedere al științelor de stat; discountul de bancă și cursul cambial in raport cu circulația monetară; cambia și natura ei, însoțiri de credit, chestiuni de asigurare etc.

Diferenții articoli sunt scriși cu temeinicie de specialist, însă într'un mod real științific și in stil agreabil, ușor de înțeles chiar și din partea nespecialiștilor in materie de economie națională. Mai lămurit expune importanța articolilor prefața prin care autorul presintă opul său cetitorilor. Considerând acestea cred, că nu este inutil dacă voi extrage câte-va șire din această prefață și pentru cetitorii „Revistei Economice“, cari

nu cunosc încă această nouă apariție in literatura economică.

Dr. Grossmann, care este proprietarul primului biou matematic din Viena și editorul diarului de specialitate „Controle“ spune următoarele in prefață:

„Timpul nostru necesitează pe toate terenele științei expunerii enciclopedice ale materiei, care se înmulțesc neconținut și care cu surescenențele ei ce se perpetuă devine tot mai greu accesibilă. Nicăirea însă greutățile și momentuositatea studiării nu sunt atât de mari ca pe terenul științelor național-economice. Viața publică, mai ales desbaterile din corpurile parlamentare și din adunările publice de tot soiul, constring numeroase persoane, ca să se pronunțe și să decidă asupra celor mai grele chestiuni ale vieții social-economice. Cele mai multe din aceste persoane nu posed cunoștințe basate pe studii de specialitate, ci in multe casuri le lipsește chiar cunoștința mijloacelor auxiliare pentru o studiere mai amănunțită a științei de economie națională. In tot locul și in toate țările este de tot mare numărul acelorora, cari sunt avisați la un studiu repede însă cât se poate mai amănunțit in materii de economie națională, cum pot oferii numai opuri enciclopedice in stil mare.

In viața economică a popoarelor Europei s'au succedat dela decadența culturii antice trei epoce mari. Prima se bazează pe organizația țăranescă-feudală; ideia ei fundamentală este: a dobândi pe pământul propriu prin muncă proprie sau de brațe străine cele necesare traiului propriu și al familiei și, prin înmulțirea muncitorilor agricoli, dependenți, a-și câștiga putere in stat. A doua epocă se bazează pe organizația meseriilor, a căreia ideie fundamentală este: a-și asigura existența muncind profesional pentru alții. Epoca a treia este aceea, in care trăim încă și astăzi. Ea este străbătută de ideia fundamentală, că scopul economiei să fie câștigul bănesc și valorisarea și asigurarea celor câștigate. Această tendință și-a creat organizația, pe care noi o numim *capitalistă*. Acestei epoce de cultură capitalistă urmează, după cum putem înțelege din primele semne, ca a patra: o epocă socialistă de asociațiuni.

Scopul opului present este a da cetitorului in mână un fir, care poate să-î conducă prin labirintul mării epoce capitaliste. Se va încerca a urmări sistemul economic-capitalist in dezvoltarea sa organică centrală dela început până in present.

Acesta este mersul ideilor din acest op și simburile întregului, din care acum sunt publicate 4 părți.

Acestora are să urmeze o serie analogă, cu scop de a presenta un sistem complet al științelor practice economice, care se va ocupa cu băncile, finanțele și asigurările.

Dezvoltarea acestor instituțiuni formează unul din cele mai importante postulate ale științelor național-economice. Aceste instituțiuni oferă in general mijloacele nelimitate pentru conservarea produsului muncii. Ele dau individului economic posibilitatea de a-și folosi și valorisa bunul câștigat in mod rațional pentru-ca la vremuri de invaliditate să se poată susține din plusul producțiunii sale. Dar totodată instituțiunile economice au de scop a procura capitalul necesar pe calea creditului. Acest capital este motorul condițiunilor de câștig, cari devin in continuu tot mai grele. Atât instituția băncilor cât și a asigurărilor sunt biruințe economice, iar dezvoltarea și consolidarea acelorora sunt strins legate de știința scrutătoare. In scopul lor social-economic ele tind mână in mână spre aceeași țintă“.

Fasciculele introduse cu prefața expusă aci sunt deci foarte recomandabile atât funcționarilor noștri dela bănci, cât și tuturor acelorora, cari fie din interes legat de băncile noastre, fie din interes mai larg al științei economice, doresc a se informa despre cele mai nouă fase prin care trece știința modernă național-economică și practica acesteia. #

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 9 Iulie 1903.

Abia câteva zile au trecut dela ultimo Iunie și deja a mai slăbit fermitatea, ce predomina toate piețele financiare; chiar și în Germania, pe lângă toată emigrațiunea simțitoare a numărării la America, s'a efinit prețul banilor. Politica financiară a băncii naționale germane tinde de-ocamdată într'acolo, a readuce în patrie capitalele germane plasate în țările vecine. Succesul acestei politici se dovedește cu împrejurarea, că dela noi s'au întors în Germania în câteva zile peste 30 milioane marce.

Pe piața internă discountul a scăzut cu repede cu neașteptată, ajungând la nivelul acela, pe care era în anul trecut. Dacă însă va continua retragerea capitalurilor germane din întreprinderile indigene, reducerea discountului nu va ținea mult. În Viena se pot plasa cambiile prime de bancă cu $2\frac{5}{8}\%$, în unele casuri chiar și cu $2\frac{1}{2}\%$, cambiile de portfel dela $3\frac{1}{2}\%$ în sus.

Situația financiară a Ungariei. Ministeriul de finanțe publică situația pe cuartatul prim al anului curent în care, prima dată după un timp îndelungat, aflăm rezultate îmbucurătoare. Bilanțul pro Ianuarie—Martie 1903 este cu K 34.223,000 mai bun decât bilanțul periodului corespunzător al anului trecut. Totalul încasărilor este de K 257.066,833; prin urmare față de anul 1902 au crescut cu K 18.639,567. Trei sunt pozițiile mai marcante ale *intratelor*; ca dări directe au încurs cu K 3.016,107 și ca dări de consum cu K 11.646,636 mai mult decât în 1901; iar veniturile căilor ferate au crescut cu K 4.005,000 față de anul trecut. Crescere se arată încă la următoarele poziții: la competența de timbru K 373,269, la topitorile de metal ale statului K 206,688, la monetăria de stat K 816,338, la stabilimentele de fer K 1.312,091, la anticipațiuni K 2.742,879, la postă, telegraf și telefon K 424,776, la domeniile coroanei și la hergheliile de stat K 496,697. Reduceri mai considerabile se observă la următoarele poziții: la datoria cu premii K 577,200, la venitele regiei tutunurilor K 1.130,019, la venitele după sare K 1.297,583, la diverse venite regulate cu K 1.731,873, la ministeriul de comerț cu K 258,721 la pădurile erariale K 648,853, la vândarea bunurilor erariale K 250,944.

Erogațiunile sunt cu K 15.584,401 mai mici decât în 1901. Schimbări mai remarcabile au suferit următoarele poziții: la cheltuelile comune se arată un plus de K 661,671, datorit preliminarului prea mare. Rezultatele favorabile ale conversiunii se arată la poziția datoriiilor de stat, care a scăzut cu considerabila sumă de K 13.751,647. Cheltuelile ministeriului de finanțe a crescut cu K 1.606,439 față de anul trecut; creșterea aceasta se datorește statificării casselor orfanale comitatense. La stabilimentele de fer ale statului

s'au spesat mai mult decât în 1901 cu K 1.282,197. Această cheltuială însă se paralizează cu suma de K 1.312,091 încassată mai mult la poziția aceasta. Mai mult cu K 3.573,327,55 decât în 1901 a spesat ministrul de agricultură. Plusul de cheltuieli la acest resort este a se atribui în prima linie împregiurării, că izbucnind în mai multe părți ale țerei foametea, împărțirea de naturalii în cantități mai mari a fost inevitabilă. —u.

AGRICULTURĂ.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Situația agricolă la 30 Iunie a. c. era prezentată de ministerul unghuresc de agricultură în modul următor:

În ultima decadă a lunii Iunie timpul s'a ameliorat, dar în comitatele ostice și sud-ostice ale țării și în această perioadă s'au întâmplat ploii parțiale, iar timpul în multe locuri s'a recit. Mai în toate regiunile țării au fost dese vânturi și furtuni și n'a lipsit din unele locuri nici grindina. Totuși căldura a influențat favorabil coacerea diferitelor soiuri de cereale, și deși în unele locuri rugina a început să strice sămănăturilor, în altele insectele și în altele chiar și lipsa de ploaie, totuși se speră că calitatea cerealelor în general va fi bună, iar în privința cantitativă se contează la o recoltă mijlocie și în unele locuri bună mijlocie.

Secerișul *grâului* a întârziat față de alți ani. Spicele și grăunțele sunt bine dezvoltate; paie vor fi mai puține ca de obicei. Resultatul recoltei anului curent va fi mijlociu, în singuritate regiuni bun mijlociu.

Secerișul *sécării și indoiturilor* s'a început deja în multe locuri și anume în regiunile nisipoase. Grăunțele în general sunt satisfăcător dezvoltate. Recolta în cea mai mare parte va fi mijlocie.

Secerișul *orzului de toamnă* a înaintat în multe locuri, în unele s'a și sfârșit. Recolta este satisfăcătoare în cea mai mare parte atât ce privesc calitatea cât și cantitatea. *Orzul de primăvară* încă s'a ameliorat în timpul din urmă. Se prevede recoltă de o calitate aleasă, iar prospectele în privința cantitativă a recoltei sunt mijlocii.

Ovèsul va da mai în toate regiunile țării o recoltă bună mijlocie.

Rapița s'a treerat și recolta este în partea precumpănitoare slab mijlocie.

Cucuruzul s'a dezvoltat în general favorabil în timpul din urmă; numai în comitatele transilvane a ramas îndărăt, aici și acum se mai sapă.

Cartoși promet în general o bună recoltă; în comitatele, unde a plouat prea mult, ei au început a putrezi.

Legumile, păstăioasele, diferitele soiuri de varză, hrîșca, meiul, cânepa, inul, hemeiul, tutunul și napii de nutreț și de zahar se desvoaltă multămitor.

Trifoiul și luțerna se cosesc de a doua-oară; *măzerichea* parte s'a cosit, parte se cosesc acum.

Cositul prim al *livezilor* din regiunile muntoase se continuă. Recolta în privința cantitativă este satisfăcătoare, în privința calitativă este deteriorată prin ploile îndelungate.

Pășunile prosperează bine.

Vile în general se desvoaltă favorabil. În Ardeal ploile au cauzat pagube.

Poamele numai parțial sunt satisfăcătoare. Cele timpurii au dat recoltă mai mult slabă, cele mai târzii au fost stricate de vânturi și insecte.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Coroana“ institut de credit și economii în Bistrița. Ni se scrie din Bistrița că firma „Coroana“ institut de credit și economii, societate acționară în Bistrița (Besterce) s'a înregistrat în cartea firmelor la tribunalul de acolo sub numărul 2872/1903 civil. Societatea s'a și instalat în localul închiriat din strada Spitalului Nr. 23 etajul stâng. Activitatea ei se începe în 14 Iulie st. n. a. c. și va opera în toate ramurile băncii.

CRONICA.

O declarațiune. Primim următoarea scrisoare: Onoratei Redacțiuni a „Revistei Economice“. Față de observările, cu cari a-ți însoțit articolul meu din numărul 26 al „R. E.“ precum și față de reflexiunile dlui C. Popp, publicate în numărul 27 al aceleași, am numai următoarele de spus:

Basat pe faptul, că On. Redacție s'a identificat cu expunerile dlui C. Popp, ba că s'a simțit chiar și însași apostrofată din partea mea, fapt acesta, de care eu n'am avut și nici n'am putut avea cunoștință, pentru-că articolul meu din numărul 15 al „R. E.“ a apărut înaintea articolului dlui C. Popp, tot la același „loc de frunte“ și tot „fără comentară“: constat că On. Redacție constituie împreună cu dl C. Popp *partea contrară* față de mine și că astfel, lucru dela sine înțeles, nu posedă titlul de judecător imparțial.

Ușez deci numai de un drept indiscutabil al meu, dacă atât observările On. Redacții cât și reflexiunile dlui C. Popp, le consider ca provenite dela partea contrară și dacă, în deplină conformitate cu principiile normative pentru ori-ce *discută contradictorie*, numai în aceasta măsură le apreciez valoarea, pe care o pot avea față de articolul meu, articol, pe care de altfel, cu părțile lui excepționate cu tot, îl susțin și acum în toată extensiunea sa.

Brașov în 8 Iuliu 1903. Cu toată stima
Dr. Nicolae Vecerdea.

La declarațiunea aceasta observăm din parte-ne numai atât, că noi nu prin cuprinsul articolului din Nr. 15 al acestei Reviste ne-am simțit indirect apostrofați, ci prin expunerile dlui Dr. N. Vecerdea publicate în Nr. 26 al Revistei noastre. Red.

*

Alegere. Dl George Terzeu, contabilul Cassei de păstrare din Sașca montană a fost ales tot în calitatea aceasta la „Banca agronomică“ societate pe acții din Biserica albă.

Asupra acestei bănci vom reveni la timpul său.

BIBLIOGRAFIE.

„Carte de învățatură pentru școlile de repetițiune economice, ultimii ani ai școlii populare, precum și pentru alte institute, de Iuliu Vuia, director și învățator. Editura Librăriei Ciurcu, Brașov, 1903. Iată o carte menită să satisfacă mari trebuințe. Suntem în era înființării școlilor de repetițiune economice, cari dela 1896 sunt puse pe o basă mai sănătoasă și astfel vor pute răspunde mai bine la numeroasele trebuințe economice ale țeranului. Posibilitatea le este dată prin împregiurarea, că învățatorii acestor școlii trebuie să se califice deosebit într'un curs economic anume, ce statul deschide în feriile de vară ale fie-cărui an la câte-va școlii de agricultură ale sale. De altă parte comunele sau parochiile, cari înființează

școlii de repetițiune economice trebuie să le înzestreze cu o grădină corăspundătoare, bine închisă, și cu recuisitele necesare.

Se înțelege, că mai înainte în zadar se cerea spor vedit în cele economice dela școlile de repetiție. Lipsia învățatorului calificat anume în acest scop, lipsia grădinii, lipseau recuisitele de grădină, dar lipsiau și manualele de învățământ, aveau bune, cari sunt și ele indispensabile pentru-ca instrucțiunea economică să aibă rezultatul dorit.

Din acest punct de vedere cartea de învățatură a d-lui Vuia este foarte prețioasă.

Ea este împărțită în 3 cercuri concentrice după cei trei ani ai școlii de repetiție.

Pentru fie-care an cuprinde: Cunoștințe comune pentru băieți și feteți, apoi cunoștințe numai pentru băieți, și iarăși cunoștințe numai pentru feteți.

Între materiile destinate atât pentru băieți cât și pentru feteți din toți cei trei anii sunt: 1. bucăți de cetire morale, etc., 2. geografie, 3. istorie, 4. igienă; în anul II materialul se amplifică, 5. cu fizică și 6. cu stilistică, tot piese scurte și bine rotunzite.

În Capitolele despre „Economie“ (numai pentru băieți) se tratează.

În anul I: despre pământul agricol (19 piese), despre cultivarea pământului și a plantelor (21 p.), prăsirea animalelor (13 p.), pomăritul (29 p.), vieritul (21 p.); numai pentru feteți: legumăritul (13 p.), manipularea laptelui (11 p.), economia de casă (6 p.).

În anul II: (numai pentru băieți): cerealele (7 p.), plante păstăioase (4 p.), plante oleioase (2 p.), plante cu trunchi subteran (4 p.), plante de nutreț (3 p.), plante de comerț și industriale (8 p.), prăsirea vitelor cornute (11 p.), legea sanitară pentru animale (1 p.), prăsirea cailor (8 p.), morburile cailor (5 p.), pomăritul (16 p.), vieritul (9 p.), și albinăritul (13 p.); numai pentru feteți: legumăritul (20 p.), plante vindecătoare (1 p.), prăsirea galițelor (8 p.), manipularea laptelui (8 p.), alimente animale (4 p.), alimente vegetale (5 p.), materii mineralice (3 p.), apa (1 p.), băuturi spirtoase (8 p.), pregătirea săpunului (1 p.), bucătăria, camera și pivnița (1 p.), socoteli în economia casei (1 p.).

În anul III: (numai pentru băieți): întocmirea economiei (21 p.), prăsirea porcilor (10 p.) prăsirea oilor (9 p.), pomăritul (9 p.), manipularea vinului (18 p.), albinăritul (16 p.); numai pentru feteți: grădina de legumi (5 p.), florăritul (3 p.), prăsirea galițelor (13 p.), economia de casă (11 p.).

Numeroasele ilustrațiuni încă înaltă valoarea cărții, anume: 19 ilustrațiuni istorice, 16 geografice, 15 privitoare la altoitul pomilor, 18 la altoitul și cultivarea viei, 11 la cultura cerealelor, 11 la cultura legumilor, 12 la cultura galițelor, 6 la cultura albinelor, apoi și alte ilustrațiuni reprezentând recuisitele agricole, vite, cai, porci, oi, vermi de mătăsă, etc.

Făcând dl Vuia întrebunțare de mulți autori însemnați, români și străini, cartea intrunesc cerințele științifice. Limba și stilul de asemenea sunt corespondătoare. Hârtia, tiparul și ilustrațiunile nu lasă nimic de dorit, ca tot ce iese din tipografia d-lui Ciurcu.

Prețul acestei cărți de peste 400 pagini este numai K 1-50. O recomandăm, deplin convinși, că stăruim pentru răspândirea unei cărți de reală valoare, nu numai pentru elevii școlilor de repetiție ci și pentru adulți. De aceea cartea merită să ajungă în casa fie-cărui agricultor român și în toate bibliotecile populare.

S.

Erată. Numele comunei, de care se tratează în art. „Politica agrară națională“ din Nr. 27 al „Rev. Econ.“ pro a. c., nu e Alma, ci Malencrav, ung. Almakerék.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 8 Iulie 1903.

%	VALORI	Vienna Bpesta	
		vinde	vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 K
5	Renta unit. in hârtie, Mai, Nov., 16% ⁰ dare	100-60	100-50
5	" " arg. Ian., Iulie. 16% ⁰ "	100-50	100-50
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% ⁰ "	175—	175—
5	" " " 1860 à fl. 500— " 20% ⁰ "	155—	155—
5	" " " 1860 à fl. 100— " 20% ⁰ "	185—	186—
—	" " " 1864 à fl. 100— " 20% ⁰ "	250—	251—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	121-15	121-25
4	" " Cor.	100-85	101-25
3 1/2	" " de invest.	93-05	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur. scut. de dare	121-05	121—
4	" " Cor. " " "	99-55	99-80
	" " " " " " "	91-10	91-75
3 1/2	Impr. ung. cu premii à 100 fl. " " "	200—	201—
	" " p. regul. Tisei sc. de dare	157-75	158—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav. " " "	—	102—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	89-50	90—
4	Oblig. rurale croato-slavone " " "	100-25	100-25
4	" " ungare " " "	99-50	99-75
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	281—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98-80	99-25
4	Imp. cu prem. al orașului Viena	106-40	—
2	" " " sârbesci à 100 fr.	88-75	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	120-75	—
—	Impr. bulgar 1889	109-40	111—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99-75	—
3	" " " " " cu premii, 1880	281—	—
4	Banca austro-ungară 40 1/2 ani	101-70	101-70
4	" " " " 50 ani	—	101-70
4 1/2	Banca com. ung. Pesta	100-85	101—
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% ⁰ în fl.	107-35	109—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100-10	101—
4	" " " " I Casse de păstr. patriot., Pesta	98-30	99-25
4	Inst. de credit fonciar ungar	100-70	100-60
	" " " " " " " " " " " " " " "	99-65	92—
3 1/2	Banca " hipotecară " ungară " " " " " " " " " " " " " " "	100-60	101-25
4	"	100-60	99-85
4	" cu premii	260—	130—
3 1/2	Banca hip. ung. cu premii	—	113-25
5	Albina, Sibiu	—	102—
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102-50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	102-25
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	19-70	20-75
	Credit, à fl. 100—	436—	437—
	Clary, à fl. 40— v. c.	173—	—
	Buda, à fl. 40—	174—	175—
	Pálffy, à fl. 40—	172—	180—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	55-50	57—
	" " " " ungară, à fl. 5—	27—	28-75
	Rudolf, à fl. 10—	71-50	—
	Salm. à fl. 40— v. c.	239—	—
	Salzburg, à fl. 20—	82—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	275—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	452—	—
	Triest, à fl. 50—	250—	—
	"Jó sziv", à K. 4—	—	10-25
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-36	11-39
	" " c. reg.	11-32	11-31
	Napoleond'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)	19-07	19-09
	20 Marce germ. aur	23-53	23-51
	Ruble rusesci de hârtie per bucată	—	2-54
	Bilete germ. 100 M.	117-62	117-67
	" franc. 100 Fr.	95-40	95-52
	" ital. 100 Lire	95-40	95-55
	Ruble, bilete, 100	254—	—
	Lei românesci, 100	—	95-10

Pretul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 8 Iulie 1903.

	per 50 kg. vinde		
Grâu de Bănat	7-15—	7-70	
" " Tisa	7-35—	7-85	
" " Pesta	7-20—	7-85	
" " Alba-reg.	7-20—	7-80	
" " Bacica	7-20—	7-70	
Secară	6—	6-20	
Orz	5-60—	6—	
Ovės	5-60—	5-85	
Porumb	6-20—	7-25	
Rapiță	11-30—	11-80	
Untură de porc B.-Pesta	66-50		
Slănină (clisă)	57-50—	60-50	

Bursa de București.

Cursul din 7 Iulie 1903.

	vinde Lei		
Renta amort. 1881 de 5% ⁰	100 1/8		
" " 1892 5% ⁰	—		
" " 274 mil. 4% ⁰	87 3/4		
" " 1898 4% ⁰	87		
Fonciare rurale 5% ⁰	99		
" " 4% ⁰	88 3/4		
Scris. fonc. urb. București 5% ⁰	89 1/2		
" " Iași " " " "	82 3/4		

„POPORUL“

instituit de credit și economii, soc. pe acții în Lugoj.

Acția Nr. 418 semnată la institutul de credit și economii „Poporul“, societate pe acții în Lugoj, în sensul § 10 din statutele susnumitului instituit nefiind solvită *s'a anulat* resp. nimicit, ce prin aceasta se publică.

Lugoj, în 6 Iulie 1903.

Nr. 47. (1—1)

Directiunea.

„CASSA DE PĂSTRARE“
societate pe acții în Sasca-montană, (Szászabánya).

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de *contabil* la „Cassa de păstrare“ societate pe acții în Sasca-montană, se eserie concurs, pe lângă următoarele emolumente:

Salar anual K 1600.—, Cortel natural în Casa institutului și tantiema statutară.

Recurenții au să-și înainteze petițiile lor provădute cu documentele despre calificatiune și praxa de până acuma, până la 15 August a. c. la directiunea institutului.

Alesul are să-și ocupe postul în timpul cel mai scurt posibil după alegere.

Din ședința comitetului comun, ținută la 3 Iulie 1903.

Nr. 46. (1—3)

Directiunea.

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor. București.

Călimănesci.

Băile Călimănesci sunt situate pe marginea Oltului, la extremitatea n.-vestică a satului Călimănesci, din plaiul Cozia, jud. Vilcea.

Stabilimentul dela Călimănesci, conținând hotelul, clădirea băilor, instalația mecanică și casa administrației și a poștei, este așezat sub stîncile de conglomerat ale dealului Pișolea, acoperit cu o frumoasă pădure de fag, cu un început de plantație de pin.

Hotelul posedă 153 camere mobilate, un saloan spațios special în care se dă în fie-care Duminică câte un bal, o cafenea cu biliard cu diferite jocuri de distracție, o sală de lectură cu diferite jurnale din țară și străinătate, precum și o sală spațioasă pentru restaurant. Toate aceste săli și coridoare sunt luminate cu electricitate.

Clădirea băilor, în comunicație directă cu hotelul, are 40 cabine de băi, și o sală de așteptare. Fie-care cabină, posedă câte o baie făcută în beton și căptușită cu sticlă. Tot în această clădire se află o baie cu abur alături de o sală de dușe, avînd diferite dușe: ecosez, piston și cerc.

În fața stabilimentului este grădina englezescă, loc de preumblare unde cântă muzica de trei ori pe zi.

Grădina este legată cu un parc plantat cu pini și brazi, străbătut de alee umbrite pe unde se sue atât în pădurea mare cât și la drumul ce duce prin pădure la sorginta Căciulata. În fața stabilimentului se află frumoasa insulă Ostrovul, încunjurată de apa Oltului, acoperit de pădure seculară și străbătut de alee în toate direcțiile. Grădina, parcul și ostrovul sunt iluminate cu electricitate.

Apa minerală pentru băi, analizată de mai mulți chimiști, este mai bogată în constitutive de sulf de cât cele mai renumite ape ale stațiunilor din Europa ca: Aachen, Aix-les-bains, Barège, Baden, Pistor, Töplitz, Mehadia, etc.

Afecțiunile tratate cu mult succes din aceste băi sunt: Reumatismul, Sifilisul, Scrofulosa, Artrita, Boalele de peie, etc.

Apa minerală de beut, este apa dela isvorul Nr. 6, o excelentă apă purgativă, vindecă cu succes: boalele de ficat, boalele aparatului digestiv în special și respirator, al sistemului nervos și anemia. — Această apă trimisă la expoziția din Bruxelles 1898, a căpătat medalia de aur, ca fiind una din cele mai bune ape purgative din Europa.

Căciulata.

Dintre apele minerale ce există în România este incontestabil cea mai bună apa sorgintei Căciulata.

Căciulata este situată la Nord de stațiunea Balneară Călimănesci la o distanță de 2½ klm. Un drum ce se construiesc prin pădure va face ca balnearii din Călimănesci să parcurgă această distanță printr'un loc umbrit și o poziție pitorească.

Apa de Căciulata datorese marea și incontestabila sa reputație minunatelor succese ce s'au obținut de 50 de ani încoace. Ea este fără rivală în tratamentul și vindecarea bolnavilor cari suferă de *piatră, colici nefretici, gută, boalele căilor urinare, de gravelă ficat, colici hepatice* ș. a.

Analisa apei de Căciulata făcută în străinătate și de distinși chimiști români, arată că în 10,000 părți apă se găsesc substanțele specificate mai jos în proporțiile următoare:

Carbonate.	Cloruri.
de fer 0,0013	de potasiu 0,3316
de magnesium 0,2995	de sodiu 0,2995
de calce 1,9864	de litiu 0,0090
de sodiu 0,0377	de magnesium 0,1074
	de calciu 0,3983

Sulfați.	Azotați.
de barit 0,0063	de potasă 0,0154
de calce 0,9954	

fosfați de calcie 0,0089, silicie 0,0116, anhidrite carbonice combinate 1,0434, anhidrite carbonatice libere 2,2450, hidrogen sulf. liber 0,5860, temperatura la ori-ce epocă 12° cent., densitatea 1,00119.

Apa de Căciulata se întrebunțează la beut tot atât de bine și la domiciliu ca și la sorginta. Cel mai mare număr de clienți cari fac cură de Căciulata cu apa cumpărată în sticle, pot să ateste eficacitatea acestei ape fără concurență în lumea întreagă, pentru vindecarea boalelor arătate mai sus, când această apă este bună chiar la domiciliu.

Avantagiul apei de Căciulata este că nu se alterează prin transport.

Cine vrea să aibă această apă, poate să facă comandă la administratorul băilor Călimănesci, trimițând recepisa casei de depuneri după prețurile arătate mai jos.

1000 sticle de câte un litru în lădi costă 450 lei, una ladă cu 100 sticle 50 lei, una ladă 50 sticle 26 lei, 25 sticle în ladă 14 lei. Costul se înțelege predat în gara Jiblea. Transportul pe linia ferată privesce pe cumpărător, cu un rabat de 50% după tarif.

Sticlele se primesc înapoi în preț de 15 bani bucata.